

CUPRINS

Prefață	7
1. Geneza	9
2. Exodul	14
3. Leviticul	19
4. Numeri	22
5. Deuteronomul	25
6. Iosua	29
7. Judecătorii	34
8. Rut	37
9. 1 Samuel	39
10. 2 Samuel	43
11. 1 Împărați	46
12. 2 Împărați	51
13. 1 Cronici	54
14. 2 Cronici	59
15. Ezra	61
16. Neemia	65
17. Estera	68
18. Iov	71
19. Psalmii	76
20. Proverbele	83
21. Eclesiastul	87
22. Cântarea cântărilor	92
23. Isaia	96
24. Ieremia	102
25. Plângerile lui Ieremia	107
26. Ezechiel	110
27. Daniel	117
28. Osea	123
29. Ioel	126
30. Amos	128

31. Obadia.....	132
32. Iona.....	134
33. Mica.....	137
34. Naum.....	140
35. Habacuc.....	142
36. Țefania.....	145
37. Hagai.....	148
38. Zaharia.....	151
39. Maleahi.....	155
40. Matei.....	158
41. Marcu.....	162
42. Luca.....	166
43. Ioan.....	170
44. Faptele apostolilor.....	175
45. Romani.....	180
46. 1 Corinteni.....	185
47. 2 Corinteni.....	190
48. Galateni.....	193
49. Efeseni.....	197
50. Filipeni.....	200
51. Coloseni.....	204
52. 1 Tesaloniceni.....	208
53. 2 Tesaloniceni.....	212
54. 1 Timotei.....	215
55. 2 Timotei.....	218
56. Tit.....	220
57. Filimon.....	222
58. Evrei.....	224
59. Iacov.....	228
60. 1 Petru.....	232
61. 2 Petru.....	234
62. 1 Ioan.....	237
63. 2 Ioan.....	241
64. 3 Ioan.....	243
65. Iuda.....	245
66. Apocalipsa.....	247

GENEZA

1

Prima carte a lui Moise, intitulată *Geneza*

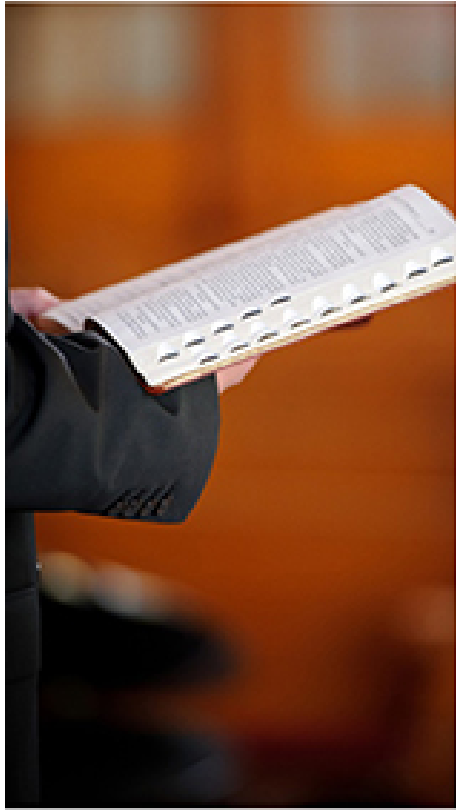
Titlul

Titlul ebraic al cărții este *bereshith* „la început”, acesta fiind și primul cuvânt al textului în limba ebraică. Traducerea greacă Septuaginta a folosit cuvântul *geneseos* „origini” (2:4; 5:1), care a fost adoptat de traducerea latină Vulgata și a devenit ulterior titlul cărții în cele mai multe traduceri. Geneza reprezintă o parte dintr-un set mai mare, numit Pentateuh, sau cele „cinci cărți” asociate cu Moise, pe care iudaismul și creștinismul timpuriu le considerau a fi un singur volum. Pentateuhul este cunoscut în iudaism și sub numele de *torah*, sau „legea”, și formează o unitate structurală al cărei cadru de bază este dat de peregrinările poporului lui Dumnezeu și al cărei centru este reprezentat de cartea Leviticul.

Autorul și data

Chiar dacă Geneza nu are un autor explicit, ea a fost strâns legată și asociată cu persoana lui Moise, după cum sugerează o serie de referințe din Noul Testament (de exemplu, Faptele apostolilor 15:1, unde se face referire la circumcizie ca fiind „obiceiul lui Moise”; vezi și Ioan 7:22). De-a lungul istoriei, cei mai mulți interpreți evrei sau creștini au considerat că Moise este autorul/redactorul Pentateuhului. Totuși, în ultimele două secole și în paralel cu apariția și dezvoltarea raționalismului, această afirmație a fost pusă la îndoială, iar teologii care abordează Biblia folosind metoda literară a înaltei critici sugerează ipoteza conform căreia Pentateuhul ar fi rezultatul unei redactări complexe și prelungite, având la bază cel puțin patru surse diferite, scrise de autori anonimi undeva între secolele al X-lea și al V-lea î.Hr.

Însă, dacă luăm în calcul cronologia biblică și argumentele interne ale Genezei, este mai probabil ca această carte (alături de restul Pentateuhului) să fi fost, într-adevăr, scrisă de Moise undeva în secolul al XV-lea î.Hr. Din moment ce el nu a fost martor ocular la evenimentele

Introducere la cărțile biblice

Citită adeseori „la rând”, Biblia e departe de a fi un roman, al cărui fir narativ curge spre un deznodământ oarecum predictibil. Biblia poate fi însă citită și altfel decât „la rând”. Unii, de pildă, au început lectura Bibliei cu Evangheliile, în timp ce alții s-au delectat mai întâi cu poezia Psalmilor. Pentru a avea imaginea de ansamblu, cititorii își vor pune întrebări precum: Cine a scris această evanghelie sau epistolă a Bibliei? Când au fost scrise, în ce context și cui au fost adresate la data scrierii lor? De ce au fost scrise?

Volumul *Introducere la cărțile biblice* așază în mâna cititorilor o serie de prezentări scurte care îi familiarizează cu contextul în care s-au născut cele 66 de cărți ale Scripturii. Pentru fiecare dintre ele, cei interesați vor găsi aici detalii despre cine a scris cartea respectivă, despre data și locul scrierii, despre destinatarii cărții și despre temele ei principale. De asemenea, fiecare carte este prezentată și sub forma unui plan sumar, structural.

Însușindu-și acest bagaj informațional înainte de lecturarea Bibliei, cititorul va avea cu siguranță o perspectivă mai clară asupra textului sacru. Va înțelege mai bine ce a însemnat cartea pentru destinatarii inițiali pentru ca, în felul acesta, să-i descopere relevanța pentru oamenii de azi.